

Kommunal og
Moderniseringsdepartementet

Att: Anneline Ulfrstad

Høring - Hjertespråket forslag til lovverk tiltak og ordninger for samiske språk

Det vises til NOU 2016:18. Skattedirektoratet vil med dette benytte anledningen til å komme med enkelte merknader i forbindelse med høringen. Det fremgår forslag til tiltak som vedører moderniseringen av Folkeregisteret, samt ny folkeregisterlov og forskrift.

Samiske skrifttegn:

Det vises til pkt 6.4.1.2 i utredningen om samiske skrifttegn.

"Det er en forutsetning for registreringen av korrekte samiske personnavn i folkeregisteret at samiske skrifttegn kan benyttes. Det må sikres at begge navneformene kan registreres dersom samiske personer benytter både samisk og norsk personnavn. Dette ansees av utvalget som særlig relevant for å likestille norske og samiske personnavn, og dermed også for korrekt identifisering av personer med samisk personnavn. Det er en utfordring med hensyn til offentlige datasystemer at de ofte ikke støtter samiske skrifttegn. Utvalget har oppfattet at det derimot ikke foreligger tekniske hindringer for å innføre registrering av samiske språk i et modernisert system for folkeregisteret. Ved en innføring av registrering av samiske språk, må det legges til rette for å benytte samiske tegnsett i folkeregisteret. For sør-, lule-, og nordsamisk innebærer det bokstavene: Áá, Čč, Ďď, Ĳĳ, Öö, Šš, Țț, Žž. For østsamisk/skoltesamisk og enaresamisk innebærer det i tillegg bokstavene: Áá, Ää, Ǟǟ, Ǥǥ, Gg, ǰǰ og Ǿǿ."

Skattedirektoratet vil bemerke at det tilstrebes et valg av tegnsett for et modernisert Folkeregisteret, som vil ivareta gjeldende krav til og behov for samiske skrifttegn.

Samisk språkbruk:

Utvalget foreslår en frivillig registrering av samisk språkbruk i Folkeregisteret. Utvalget foreslår å hjemle offentlige myndigheters tilgang til opplysningene i sameloven. Utvalget foreslår at Sametinget forvalter adgangen til registrerte opplysninger om samiske språk for andre enn offentlige myndigheter og virksomheter.

Utvalget foreslår følgende endringer i ny folkeregisterlov:

§ 3-1 bokstav v skal lyde:

v) *Samiske språk*

§ 3-1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Enhver kan melde inn eller endre opplysninger om egen samiske språkbruk eller språktilknytning.

Fra forslag til tiltak i utredningens punkt 6.5 gjengis følgende:

"– Utvalget foreslår at det blir utviklet en metode for utarbeiding av pålitelig statistisk data over samiskspråklige personer.

– Utvalget foreslår at det utarbeides sammenliknbare språkundersøkelser for å kartlegge språksituasjonen i Norge, slik at det er mulig å følge språkutvikling over tid.

– Utvalget foreslår at registrering av samiske språk i folkeregisteret hjemles i folkeregisterloven.

– Alle som har samisk som morsmål, altså både personer som er funksjonelt samiskspråklige og personer med samiskspråklig tilknytning, skal kunne registrere språkbruk eller språktilknytning. Det samm gjelder personer uten identitetstilknytning til samiske språk og som behersker samiske språk på et funksjonelt nivå.

– Opplysningene skal være underlagt taushetsplikt. Utvalget foreslår at offentlige myndigheter skal ha tilgang til personopplysningene i folkeregisteret om samiske språk når det er nødvendig av hensyn til tjenesten.

– Utvalget foreslår at det skal bli lovfestet at Sametinget forvalter adgangen til opplysningene om samiske språk for andre enn offentlige myndigheter.

– De nærmere regler om hvilke samisk språk det er ønskelig å registrere i folkeregisteret bør fastsettes i forskrift. Utvalgets forslag knytter seg til forslag til folkeregisterlov som ble sendt på høring 27. mars 2015"

Hensikten med å gi tilgang til opplysninger om samiske språk til offentlige myndigheter og virksomheter, er blant annet for at de igjen skal kunne tilby samiskspråklige personer likeverdige offentlige tjenester.

Skattedirektoratet vil bemerke at Folkeregisteret har en rolle i samfunnet som en offentlig felleskomponent, og vil på best mulig måte forsøke å ivareta samfunnets behov for personopplysninger. Hvilke opplysninger som skal registreres i Folkeregisteret, må vurderes i en større helhet opp mot Folkeregisterets rolle. Det er ikke tradisjon for å registrere språk i Folkeregisteret. Dette har ikke vært en type personopplysning man har sett behov for å ha i et felles personregister. Skattedirektoratet oppfatter det slik at det er en selvadministrert løsning som er foreslått, hvor vedkommende selv eller noen på dennes vegne oppdaterer opplysningene om samisk språk.

Skattedirektoratet forstår at det er et behov for bedre statistikk og tilbud til den samiske befolkningen, men vi er tvilsomme til at dette best kan ivaretas gjennom registrering i Folkeregisteret. Det oppfattes ikke naturlig å anse det som Folkeregisterets rolle å gi oversikt over befolkningens språkkunnskaper.

Det er mer enn 2000 virksomheter som i dag har tilgang til Folkeregisteret. De som eventuelt skal gis rett til å se en opplysning som er underlagt taushetsplikt, vil måtte vise til hjemmel for å få tilgang til opplysningene. Opplysningen om samisk språk er i utredningen foreslått å være taushetsbelagt. Dersom samisk språk skal registreres i Folkeregisteret, vil det være nødvendig med en god tilgangsstyring og kontroll på hvem som har rett til å se opplysningene. Dette vil kreve en omfattende administrasjon og gi økte kostnader opp mot det som i dag ligger i moderniseringsprosjektets planer. Det er vanskelig å se ut fra utvalgets vurderinger, at ønsket formål om bedre tjenester til den samiske befolkningen, kan oppnås på best mulig måte gjennom å registrere opplysningen i Folkeregisteret. Det kan være grunn til å stille spørsmålet om det finnes enklere alternative måter å oppnå ønsket formål og hensikt på.

Skattedirektoratet er av den oppfatning at det bør vurderes om det er andre bedre måter å oppnå ønsket formål på enn gjennom å registrere opplysningene i Folkeregisteret.

Dersom det skulle komme til en beslutning og et krav om at opplysningene skal registreres i Folkeregisteret som utvalget foreslår, vil det være viktig at dette sees i sammenheng med den modernisering som nå pågår.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelser i saken.

Med hilsen

Marianne Henriksen
programleder modernisering av Folkeregisteret
Innovasjons- og utviklingsavdelingen
Skattedirektoratet

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer